

Како да се понашам уколико се открије присуство ХПВ вируса у брису или крви?

Присуство ХПВ вируса одражава ризик за карцином грилића материце, кондиломе и пренос инфекције на сексуалне партнere, а сама инфекција не мора бити видљива током целог живота, што се односи и на већину других микроорганизама овог подручја (аероби, анаероби, микоплазме, уреаплазме, хламидије).

ХПВ инфекција се може повлачiti и појављивati у организму неколико пута у току живота, а да последице буду не-предвидиве, што зависи од више чинилаца (пола, наслеђа, отпорности организма, узимања лекова, старости, облика и учесталости ризичног сексуалног понашања итд).

Према важећим ставовима у гинекологији и вирусолоџији, не препоручује се рутинска употреба антивирусних лекова против ХПВ инфекције.

Препоручује се контрола Папа-бриса код гинеколога једанпут годишње, лечење („скидање“) полних брадавица, одговорно сексуално и репродуктивно понашање и понашање по саветима уролога (за мушкарце) и гинеколога (за жене и оба пола у случајевима када то нагласи лекар).

Шта је то вакцина против ХПВ?

Савремени ставови у епидемиологији препоручују вакцинацију против ХПВ као једину специфичну меру у борби против ове инфекције. Вакцинацијом обезбеђујете имунитет на оне типове вируса против којих је вакцина креирана. Ова вакцина не садржи генетски материјал вируса и карактерише је висок безбедносни профил.

Вакцинација се нарочито препоручује у млађем тинејџерском узрасту. За узраст до 15 година живота довољно је две дозе вакцине док је за узраст 15 и више година неопходно три дозе вакцине како би се постигла адекватна заштита.

Препорука је да се вакцина прими пре првих сексуалних односа али чак и ако је особа ступила у сексуалне односе то не искључује могућност примања вакцине.

Шта је то одговорно сексуално и репродуктивно понашање?

(мере за смањење ризика за инфекцију ХПВ-ом и друге сексуално преносиве инфекције)

- избегавање раног ступања у сексуалне односе (пре 14 година и пре психофизичке зрелости);
- избегавање честог мењања партнера и истовременог постојања више сексуалних партнера;
- коришћење контрацепције, а нарочито кондома, када не постоји стални сексуални партнер и до одлуке о потомству;
- познавање адекватне употребе кондома;
- избегавање неефикасних метода контрацепције (као што је метода плодних и неплодних дана и прекинутог односа);
- некоришћење абортуса као метода контроле рађања;
- за мушкарце - преглед код уролога;
- неступање у сексуалне односе под дејством алкохола или дрога;
- непристање на небезбедан и нежељен секс;
- информације тражити од саветовалишта за младе, вршњачких едуатора и стручно рецензијаних извора (не претраживати најсумнично интернет);
- саветовање и тестирање на сексуално преносиве болести у ДПСТ саветовалиштима (добровољно, поверљиво, анонимно и бесплатно), при заводима и институтима за јавно здравље и Заводу за здравствену заштиту студената Нови Сад;
- непушчење и неизлагање дуванском диму, правилна исхрана;
- планирање и жељено гајење сваког детета.

ИНФЕКЦИЈА ХУМАНИМ ПАПИЛОМА ВИРУСОМ (ХПВ) КОД МЛАДИЋА И МУШКАРАЦА

Како спречити и надзорити инфекцију хуманим папилома вирусом?

Шта је ХПВ?

ХПВ (хумани папиллома вирус) је веома честа сексуално преносива инфекција. Међу особама од 15 до 59 година, 9 од 10 људи ће имати позитиван налаз на ХПВ. Постоји много различитих типова ХПВ-а; већина не изазива никакве здравствене проблеме. Важно је да знate да је хумани папиллома вирус другачији од ХИВ-а или (ХСВ) херпеса.

Како мушкици могу добити ХПВ?

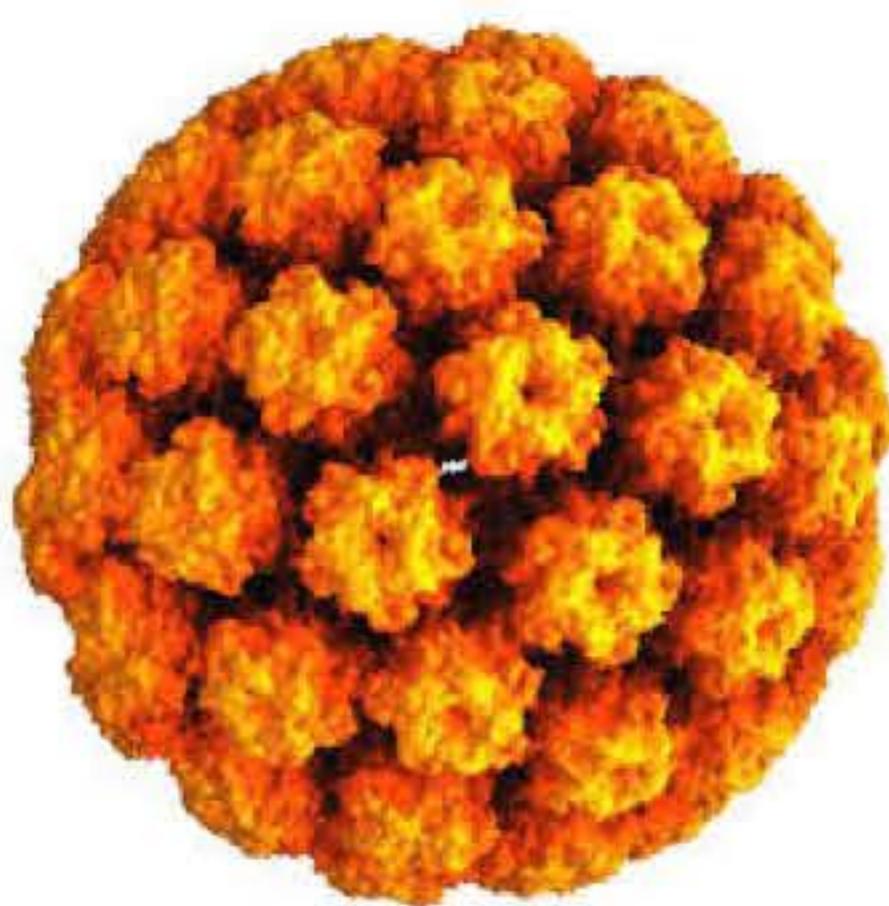
ХПВ-ом се можете инфицирати ако имате сексуални однос (вагинални, анални или орални) са неким ко је инфициран овим вирусом. Такође се преноси близким додиром коже на кожу током сексуалног односа. ХПВ се може пренети и када особа са инфекцијом нема знакова или симптома инфекције. Ако сте сексуално активни, можете добити ХПВ чак и ако сте имали сексуални однос са само једном особом. Симптоми се могу појавити годинама након што имате сексуални однос са неким ко има инфекцију. Због тога је тешко знати када сте се први пут инфицирали.

Који су симптоми ХПВ-а?

Већина мушкица који се инфицирају ХПВ-ом никада неће имати симптоме. Инфекција обично пролази без последица. Уколико се у вашем организму дешава латентна инфекција и ХПВ не нестане, он може проузроковати појаву гениталних брадавица или одређене врсте рака (пениса, ануса, дебелог црева и пласних жица). Разговарајте са својим лекаром о било чему новом или необичном на вашем пенису, скротуму, анусу, устима или грлу. Ово укључује: брадавице, необичне избочине, квржице или ране.

Шта ХПВ значи за мене или здравље мого сексуалног партнера?

Обратите се изабраном лекару ако имате питања о било чему новом или неуобичајеном у вези са вама или партнером: пенис, скротум, чмар, уста или грло а све ново или необично могу бити брадавице, необичне израслине, квржице или ране.

Шта ХПВ значи за моју везу?

ХПВ инфекције су обично привремене. Особа може бити инфицирана ХПВ-ом много година пре него што ова инфекција изазове симптоме или здравствене проблеме. Ако Ви или Ваш партнер добијете дијагнозу болести изазвану ХПВ инфекцијом не постоји начин да сазнате: Колико дуго имате ХПВ; Да ли вам је партнер пренео ХПВ; или да сте Ви пренели инфекцију ХП вирусом свом партнеру. ХПВ инфекција није увек знак да неко од вас има сексуални однос ван ваше везе. Важно је да сексуални партнери међусобно разговарају о свом сексуалном здрављу и ризику од сексуално преносивих инфекција.

Постоји ли тестирање на ХПВ код мушкица?

Не, тренутно не постоји одобрен рутински тест за ХПВ код мушкица. Нема препорука за рутинско тестирање (који се такође назива „скрининг“) за ХПВ код мушкица. Такође не препоручује се рутинско тестирање на болести изазване ХПВ-ом пре него што се појаве знаци или симптоми код мушкица. Ако имате симптоме и забринути сте због могућности појаве рака изазваним ХПВ-ом обратите се лекару.

Да ли ће ми ХПВ изазвати здравствене проблеме?

Већина ХПВ инфекција пролази сама од себе и не изазива никакве здравствене проблеме. Међутим, ако ХПВ не нестане, може изазвати здравствене проблеме попут гениталних брадавица. Такође може изазвати одређене врсте рака. Још увек се не зна зашто ХПВ код неких људи узрокује здравствене проблеме а код неких не.

Који су симптоми гениталних брадавица?

Гениталне брадавице се обично појављују као мала кврга или група квржица у гениталној области. Могу бити мале или велике, подигнуте или равне, или у облику карфиола. Брадавице могу нестати, остати исте или порасти у величини или броју. Дијагноза гениталних брадавица се поставља клиничким прегледом лекара (гинеколог, уролог, дерматовенеролог). Гениталне брадавице се могу вратити, чак и након третмана. Типови ХПВ-а који изазивају брадавице не изазивају рак.

Мере за спречавање ХПВ инфекција

За младиће и девојке и пре ступања у сексуалне односе:

- Не ступајте рано у сексуалне односе (свакако је рано пре 14 година, а уколико је пре 18 година, значајно је да имате што мање партнера/-ки);
- Упознајте се са коришћењем кондома;
- Планирајте да први сексуални однос буде жељен и заштићен, без употребе алкохола и других психоактивних супстанци;
- Добро је да девојка посети гинеколога пре првог сексуалног односа ради саветовања (младић јој може пружити подршку);
- Информације се могу добити и у саветовалишту за младе дома здравља или од вршњачких едукатора; не претражујте на сумнично интернет, јер информације могу бити нетачне, или непотпуне;
- вакцине против ХПВ постоје и могу се дати девојчицама (чак и дечацима), најбоље у доби од 12 година (код нас нису у календару обавезних вакцинација).

За сексуално активне младиће/мушкице и девојке/жене:

- Младић/мушкица и девојка/жена брине о сопственом сексуалном здрављу тако што све до одлуке о зачећу (у договору са партнером/-ком), има жељене и безбедне сексуалне односе и планира и правилно користи контрацепцију;
- Свака сексуално активна девојка и жена треба да посечује гинеколога једанпут годишње а први Папа тест треба да обави најкасније 3 године од почетка сексуалне активности; партнер пружа подршку и охрабрује;
- Информисана одлука о врсти контрацепције доноси се у договору са партнером/-ком, најбоље уз консултацију са гинекологом и урологом;
- Кондом у исто време штити од ХПВ и других СПИ и нежељене трудноће, иако није 100% заштита; да би шансе у заштити биле највеће, кондом се купује у апотеци, чува на заштићеном месту и користи при сваком сексуалном односу, од његовог почетка до краја, на правilan начин;
- Избегавати сва друга ризична понашања (велик број сексуалних партнера, честа промена или истовремено постојање више сексуалних партнера, секс под дејством алкохола и дрога, пушење, недовољна лична хигијена итд);